

תקנות מסילות הברזל (תנאי נסיעה ברכבת), התש"ס 2000-1¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 17, 56 ו-57 לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב 1972- (להלן - הפקודה), לפי הצעת רשות הנמלים והרכבות ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת לפי סעיף 48(א) לחוק-יסוד: הממשלה, וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז 1977-, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה -

"אזור מבוקר" - אזור בתחנה, הכולל רציף, שהמנהל קבע כי כניסת הנוסעים אליו או יציאתם ממנו תיעשה באמצעות מחסום בקרה אוטומטי המופעל בכרטיס תקף;

"המנהל", "הרשות", "חבילות", "מטען אישי", "מסילת ברזל", "פקיד רכבת" ו"רכבת" - כהגדרתם בפקודה;

"כרטיס" - כרטיס נסיעה ברכבת, לרבות כרטיס הלוך וחזור, כרטיס תקופתי, כרטיסיה והיתר שנתן המנהל (להלן - היתר);

"כרטיס תקופתי" - כרטיס לביצוע מספר בלתי מוגבל של נסיעות בקו ובתקופה הנקובים בו, שצוינו בו שם הנוסע ומספר תעודת הזהות שלו או תעודה מזהה אחרת;

"נוסע" - מי שנוסע ברכבת או נמצא במסילת הברזל בכוונה לנסוע ברכבת;

"קו" - קו נסיעה ברכבת בין תחנת יציאה לבין תחנת יעד;

"קרונ" - קרון רכבת, לרבות קרונוע;

"רציף" - המקום בתחנת רכבת המיועד לעליית נוסעים לרכבת או לירידתם ממנה;

"שירות מקום שמור" - הקצאה מראש של מקום ישיבה מסומן בקרון תמורת תשלום, כפי שנקבע בתקנות דמי נסיעה;

"תחנה" - תחנת רכבת;

"תקנות דמי נסיעה" - תקנות מסילות הברזל (דמי נסיעה), התשנ"ז 1997-.

מכירת כרטיסים

2. מכירת כרטיסים לציבור הרחב תיעשה באופן שיקבע המנהל.

תוקפו של כרטיס

3. (א) כרטיס לנסיעה בודדת בקו יהא תקף לאותו קו הנקוב בו וכל עוד לא בוצעה על פיו נסיעה; היה הכרטיס לנסיעת הלך וחזור - כל עוד לא בוצעו על פיו שתי הנסיעות.
- (ב) כרטיסיה לנסיעות בקו תהא תקפה לאותו קו הנקוב בה וכל עוד לא בוצעו כל הנסיעות המסומנות בה.
- (ג) כרטיס תקופתי או היתר יהא תקף לתקופה הנקובה בו.

כרטיס תקף תנאי לנסיעה ברכבת

4. (א) לא ייסע אדם ברכבת אלא על פי כרטיס תקף לאותה נסיעה, לא יתחמק מלשלם את דמי הנסיעה החלים עליו בעד אותה נסיעה ולא יתחמק מלעשות שימוש בכרטיסו בעד הנסיעה.
- (ב) נוסע שאין בידו כרטיס תקף ישלם לפקיד רכבת את דמי הנסיעה שנקבעו בתקנות דמי נסיעה בתוספת התשלום שנקבע בהן למקרה זה; פקיד הרכבת לא יהא חייב לנפק כרטיס לנוסע המבקש לשלם את דמי הנסיעה בשטר שערכו עולה על מכפלת דמי הנסיעה בחמש. לא היה אפשר לרכוש כרטיס בתחנה שבה עלה הנוסע לרכבת, בין בקופה ובין במכונת כרטיסים אוטומטית, או שמנהל התחנה התיר כניסה לרכבת בלא כרטיס - לא תחול עליו התוספת האמורה.
- (ג) נוסע יציג לפני פקיד רכבת, לפי דרישה, כרטיס תקף לאותה נסיעה לצורך ביקורת; הנוסע ברכבת על פי כרטיס תקופתי או היתר יציג יחד עם כרטיסו את תעודת הזהות שלו או תעודה מזהה אחרת הנושאת את תמונתו.
- (ד) נוסע ישמור את כרטיסו לביקורת עד לאחר יציאתו מתחנת היעד.

מטען אישי וחבילות של נוסעים

5. (א) מטען אישי וחבילות יונחו במקום שהמנהל ייעד לכך, או במקום ובאופן שלא יפריעו לנוסעים אחרים.
- (ב) היה לפקיד הרכבת או למי שמופקד על הביטחון מטעם המנהל יסוד לחשוד כי חבילה או מטען אישי מכילים נשק, תחמושת או חפצים או חומרים העלולים לסכן את הנסיעה ברכבת, או אדם או רכוש הנמצאים בה, רשאי הוא למנוע את כניסתו לרציף או את עלייתו לרכבת וכן רשאי הוא לדרוש לפתחם ולבדוק את תוכנם, או להרחיקם למקום בטוח, ואם לא נענתה דרישתו או שלא נמצאו להם בעלים, רשאי הוא לפתחם בעצמו, לבדקם ולהרחיקם כאמור.

לוח זמני נסיעה ברכבת

6. (א) המנהל יפרסם לוח זמנים לנסיעה ברכבת בכל אחד מהקווים (להלן - לוח הזמנים); לוח הזמנים יהיה תקף החל במועד הנקוב בו לתחילתו וכל עוד לא בוטל, ואולם רשאי המנהל, בכל עת, לשנות זמני נסיעה מסיבות תפעוליות, בטיחותיות או ביטחוניות.
- (ב) לוח הזמנים יוצג בכל תחנה ובכל רכבת במקום הנראה לעין.
- (ג) ספרון לוח זמנים כולל של כל קווי הנסיעה ברכבת יימכר בקופת תחנה תמורת המחיר הנקוב בו.

(ד) במקרה של עומס נוסעים רשאי המנהל -

- (1) להפסיק מכירת כרטיסים ;
- (2) למנוע כניסה לאזור מבוקר, לרציף או לרכבת ;
- (3) לבטל עצירה בתחנה שבקו הנסיעה המפורטת בלוח הזמנים, ובלבד שהודעה מתאימה ניתנה לנוסעים, ככל האפשר לפני יציאת הרכבת.

(ה) נהג המנהל כאמור בתקנת משנה (ד)(2) או (3) זכאי נוסע, אם נמנעה נסיעתו, כולה או מקצתה, להחזר דמי הנסיעה ששילם בעד אותה נסיעה בלבד בכרטיס לנסיעה בודדת תמורת החזר הכרטיס, או בכרטיסיה אם נוקבה בגין אותה נסיעה.

סמכויות המנהל

7. המנהל רשאי לקבוע, לגבי כל נסיעה או סוגי נסיעה בקו, את סוג הרכבת, מספר הקרונות, סוגיהם, סימון המקומות בהם, סוג השירות שיינתן בהם או הפסקתו של שירות כאמור, מספר העצירות שיבוצעו במהלך הנסיעה ומקומותיהן.

תביעות נוסעים

8. (א) במסגרת תנאי ההפעלה הכלליים יקבע המנהל את שיעור הפיצויים שתשלם הרשות בגין איחור רכבת העולה על 30 דקות.
- (ב) לא יהא אדם זכאי לפיצויים בגין נזק או אובדן למטען אישי או לחבילות, אלא אם הוגשה תביעתו למנהל בכתב בתוך 30 ימים מיום גרימת הנזק.

מטרדים

9. (א) לא יעשה אדם כל אחד מאלה :
 - (1) ייכנס לתחנה, לאזור מבוקר או לרציף או יצא מהם שלא דרך שער הכניסה או היציאה שיועדו לכך, או שלא באמצעות הפעלת מחסום הבקרה, לפי הענין ;
 - (2) יקפוץ מעל שער הכניסה או היציאה או מחסום הבקרה או יעבור תחתיו ;
 - (3) ייכנס לקרון שלא לפי תורו או שלא בדלת הכניסה לקרון, או ייכנס כאמור אף שפקיד הרכבת אסר את הכניסה, או יפריע למבקשים להיכנס לרכבת או לצאת ממנה ;
 - (4) יטפס על קרון או על קטר, או על כל מיתקן אחר, או על מבנה, קיר, מחסום, גדר או שער בתחנה או ברציף, ייתלה עליהם או יפגע בהם בכל דרך שהיא ;
 - (5) יחבל במסילת ברזל או במיתקנים או במקרקעין שבקרבתה בתוך הגדרות ;
 - (6) יירק, ישליך פסולת בתחנה, רציף, קרון, מעבר או מקום רכבת, או ישליך מהם או בהם חפצים או פסולת שלא בתוך המכלים המיועדים לכך ;
 - (7) יקים רעש בלתי סביר שיש בו כדי להפריע לאחרים בתחנה, ברציף או ברכבת, או יתנהג באופן המטריד אחרים או הגוזל את מנוחתם ;

- (8) יניח רגלו על מושב בתחנה, ברציף או ברכבת או יתפוס יותר ממושב אחד ;
- (9) ירכון או יוציא חלק מחלקי גופו או חפץ מעבר לרציף, לחלון או לדלת הרכבת ;
- (10) יפתח דלת קרון שאינה דלת מעבר בין קרון לקרון, יעלה על קרון או ירד ממנו בעת שהרכבת אינה במצב של עצירה מוחלטת ;
- (11) יעשן במקום בתחנה או ברציף אשר מוצב בהם שלט האוסר עישון, או בקרון רכבת ;
- (12) ישנה או ישחית כרטיס מתוך כוונה להונות ;
- (13) יפריע לפקיד רכבת או לאיש ביטחון בביצוע תפקידם ;
- (14) יפעיל בלם חירום שלא לצורך.

(ב) בקרון שניתן בו שירות מקום שמור, לא ישב נוסע אלא אם כן שילם בעד אותה נסיעה את תוספת התשלום בעד מקום שמור שנקבעה בתקנות דמי נסיעה, ואלא במקום שסומן בשובר התשלום ; סומנו מקומות ישיבה בקרון שבו לא ניתן שירות מקום שמור, לא ישב נוסע אלא במקום שסומן בכרטיסו.

זיהוי מי שעבר עבירה

10. מי שלפקיד רכבת יש יסוד לחשוד בו כי עבר על הוראה מהוראות תקנות אלה, חייב, לפי דרישת פקיד הרכבת, לזהות עצמו בתעודה ובהעדרה - באמצעות מי שזיהה עצמו בתעודה, ולמסור לו את שמו המלא, מענו ומספר הזהות שלו.

עונשין

11. העובר על הוראה מהוראות תקנות 4(א) ו-9, דינו - קנס כקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז 1977-.

ביטול

12. בטלים -

- (1) חוק עזר למסילות הברזל (תנאי נסיעה ואחריות למטען), התש"ל-1970;
- (2) תקנות מסילות הברזל (שיעור הקנס על נוסע ללא כרטיס ופטור מהקנס), התשל"ז-1977.

ט"ז באב התש"ס (17 באוגוסט 2000)

אמנון ליפקין-שחק

שר התחבורה

¹ ק"ת 6054, התש"ס (7.9.2000), עמ' 874.